

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-88-18>

УДК 658.1:330.322

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR ASSESSING INVESTMENT SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF A MANUFACTURING ENTERPRISE

Манаєнко Ірина Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту підприємств,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3246-3603>

Курган Маріанна Ігорівна

здобувач,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <http://orcid.org/0009-0004-5312-6376>

Manaienko Iryna, Kurgan Marianna

National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

У статті досліджено методичні засади оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства виробничої сфери. Обґрунтовано, що для виробничих підприємств інвестиційне забезпечення не може розглядатися лише як сукупність фінансових ресурсів, оскільки воно охоплює організаційні, технічні, управлінські та аналітичні передумови реалізації інвестиційних рішень. Розкрито зміст інвестиційного забезпечення як системи формування, залучення, розподілу та використання інвестиційних ресурсів, спрямованих на оновлення основних засобів, модернізацію технологій, підвищення якості продукції та зміцнення конкурентних позицій підприємства. Визначено, що для виробничих підприємств особливого значення набувають показники стану основних засобів, інвестиційної активності, фінансової стійкості, рентабельності, окупності проєктів та впливу інвестицій на собівартість продукції.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, виробниче підприємство, інвестиційна спроможність, модернізація, основні засоби, ефективність інвестицій.

The article examines the methodological principles for assessing investment support for the development of a manufacturing enterprise. It is substantiated that, for manufacturing enterprises, investment support should not be interpreted only as the availability of financial resources, since it includes a broader set of organizational, technical, managerial and analytical conditions necessary for the implementation of investment decisions. The purpose of the article is to substantiate the methodological principles of assessing the investment support for the development of an enterprise in the manufacturing sector and to form a comprehensive approach to determining its investment capacity. The article defines investment support as a system of formation, attraction, allocation and use of investment resources aimed at renewal of fixed assets, modernization of technologies, improvement of product quality, reduction of production costs and strengthening of competitive positions. The regulatory framework in this area has been analyzed. The study summarizes the main methodological approaches to assessing investment support, including resource-based, performance-based, systemic, strategic and risk-oriented approaches. It is argued that none of these approaches can independently provide a complete assessment of investment support, especially in the case of manufacturing enterprises, where investment results depend not only on financial indicators but also on the condition of production facilities, technological level, energy intensity, material consumption, product quality and market demand. The article proposes the use of an integrated methodological approach combining financial, production, technical and market indicators. Particular attention is paid to indicators of financial stability, investment activity, profitability, payback period, renewal and depreciation of fixed assets, as well as indicators reflecting the

impact of investment decisions on production efficiency. The practical value of the research lies in the formation of a methodological basis that can be used for diagnosing the investment capacity of manufacturing enterprises and substantiating directions for modernization, technological renewal and long-term development.

Keywords: investment, investment support, manufacturing enterprise, investment capacity, modernization, fixed assets, investment efficiency, production development.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвиток підприємств виробничої сфери значною мірою залежить від здатності формувати достатнє інвестиційне забезпечення. Для таких підприємств інвестиції виконують не лише фінансову функцію, а й виступають основою технічного оновлення, модернізації обладнання, підвищення продуктивності праці, зменшення собівартості та посилення конкурентоспроможності продукції. Особливої актуальності ця проблема набуває для українських підприємств, які функціонують в умовах нестабільного ринкового середовища, зростання вартості ресурсів, ускладнення логістичних зв'язків, обмеженого доступу до довгострокового фінансування та високого рівня зношеності основних засобів.

Виробничі підприємства мають підвищену залежність від технічного стану активів, рівня автоматизації процесів, якості сировини, стабільності енергопостачання та ефективності управління витратами. Через це оцінювання інвестиційного забезпечення не може обмежуватися аналізом наявності фінансових ресурсів або обсягу капітальних вкладень. Необхідним є комплексний методичний підхід, який дозволяє визначити не лише обсяг інвестиційних ресурсів, а й їх структуру, джерела формування, ефективність використання, вплив на виробничий потенціал та відповідність стратегічним цілям розвитку підприємства [6; 10].

Проблема полягає в тому, що у практиці управління часто переважає фрагментарне оцінювання інвестиційної діяльності: окремо аналізуються фінансові результати, окремо – стан основних засобів, окремо – капітальні інвестиції. Такий підхід не дозволяє сформулювати цілісне уявлення про інвестиційну спроможність підприємства. Тому актуальним є поглиблення методичних засад оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства виробничої сфери з урахуванням фінансових, технічних, організаційних і ринкових параметрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інвестиційної діяльності та інвестиційного менеджменту розглядалися у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних

науковців. І. О. Бланк досліджує інвестиційний менеджмент як систему управління формуванням, розміщенням і використанням інвестиційних ресурсів підприємства, акцентуючи увагу на зв'язку інвестиційних рішень із фінансовою стійкістю та стратегічним розвитком [1]. А. А. Пересада розглядає інвестиційний процес як складну систему економічних відносин, пов'язаних із формуванням, розподілом та ефективним використанням ресурсів для відтворення капіталу [2]. Т. В. Майорова приділяє увагу інвестиційній діяльності підприємств, її джерелам, формам, механізмам фінансування та методам оцінювання ефективності інвестиційних рішень [6].

Нормативну основу інвестиційної діяльності в Україні формує Закон України «Про інвестиційну діяльність», у якому інвестиції визначаються як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [3]. Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні» визначає додаткові правові механізми підтримки великих інвестиційних проєктів, що має значення для промислових і виробничих підприємств [16].

Зарубіжні автори розглядають інвестиції переважно через призму майбутньої вигоди, альтернативної вартості капіталу, ризику та доходності. R. Brealey та S. Myers наголошують на необхідності врахування часової вартості грошей під час прийняття інвестиційних рішень [5]. W. Sharpe розглядає інвестиції через співвідношення ризику та доходності, що є важливим для оцінювання інвестиційної привабливості проєктів [8]. М. Porter пов'язує інвестиційні рішення із формуванням конкурентних переваг підприємства, оскільки саме вкладення у ресурси, технології та організаційні можливості визначають здатність підприємства утримувати ринкові позиції [10].

Попри значну кількість досліджень, питання методичного оцінювання інвестиційного забезпечення саме виробничих підприємств потребує подальшого опрацювання. Це пов'язано з тим, що виробнича сфера має

власну специфіку: капіталомісткість, тривалий інвестиційний цикл, залежність від основних засобів, енергоємність, вплив інвестицій на собівартість і якість продукції. Тому доцільним є формування інтегрованого підходу, який поєднує фінансові, виробничі та стратегічні критерії оцінювання.

Формулювання цілей статті. Метою статті є обґрунтування методичних засад оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства виробничої сфери та формування комплексного підходу до визначення його інвестиційної спроможності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційне забезпечення розвитку підприємства виробничої сфери доцільно розглядати як комплексну систему формування, залучення, розподілу та використання інвестиційних ресурсів, спрямовану на забезпечення довгострокового розвитку підприємства. На відміну від інвестицій як окремого факту вкладення коштів, інвестиційне забезпечення охоплює ширший управлінський процес. Воно включає визначення інвестиційних потреб, вибір джерел фінансування, оцінювання проєктів, організацію їх реалізації, контроль результатів і коригування управлінських рішень.

Для виробничого підприємства така система має особливе значення, оскільки

результати інвестування безпосередньо проявляються у стані основних засобів, продуктивності обладнання, рівні матеріаломісткості та енергоємності, стабільності виробничого циклу, якості продукції та здатності підприємства адаптуватися до змін попиту, табл. 1. За відсутності належного інвестиційного забезпечення підприємство поступово втрачає технологічну спроможність, збільшує витрати на ремонт і обслуговування, погіршує якість продукції та знижує конкурентоспроможність.

У науковій літературі можна виділити кілька основних підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення підприємства: ресурсний, результативний, системний, стратегічний та ризик-орієнтований. Ресурсний підхід передбачає оцінювання структури та джерел формування інвестиційних ресурсів. Результативний підхід орієнтований на оцінювання економічного ефекту від інвестиційних вкладень. Системний підхід розглядає інвестиційне забезпечення як сукупність взаємопов'язаних елементів управління інвестиційною діяльністю. Стратегічний підхід визначає відповідність інвестиційних рішень довгостроковим цілям розвитку підприємства. Ризик-орієнтований підхід передбачає врахування ризиків реалізації інвестиційних проєктів [1; 5; 8].

Таблиця 1

Особливості інвестиційного забезпечення підприємств виробничої сфери

Характеристика	Зміст	Вплив на інвестиційну діяльність
Капіталомісткість	Значні обсяги інвестицій у модернізацію обладнання, виробничих ліній та інфраструктури	Потреба у поєднанні власних і зовнішніх джерел фінансування
Довгостроковість	Тривалий період реалізації інвестиційних проєктів та повернення вкладених коштів	Необхідність стратегічного планування та прогнозування
Технологічна залежність	Висока залежність результатів діяльності від технічного стану обладнання та рівня автоматизації	Підвищені вимоги до технологічного оновлення
Вплив на собівартість	Інвестиції безпосередньо впливають на матеріаломісткість, енергоємність і витрати виробництва	Необхідність оцінювання економічного ефекту модернізації
Орієнтація на якість	Оновлення виробництва впливає на стабільність якості та відповідність стандартам	Потреба у впровадженні сучасних систем контролю якості
Ринкова залежність	Ефективність інвестицій залежить від попиту на продукцію та конкурентного середовища	Необхідність поєднання інвестиційного і маркетингового аналізу
Інноваційна спрямованість	Інвестиції пов'язані з впровадженням нових технологій та виробничих рішень	Формування умов для підвищення конкурентоспроможності

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 2; 6; 10]

Інвестиційне забезпечення виробничого підприємства не можна ототожнювати лише з фінансовим забезпеченням. Фінансові ресурси є важливою, але не єдиною складовою. Не меншого значення набувають організаційні механізми управління інвестиціями, інформаційна база для прийняття рішень, технічне обґрунтування потреби в модернізації, кадрова готовність до впровадження змін, система контролю та здатність підприємства оцінювати очікуваний ефект від вкладень. Саме тому оцінювання інвестиційного забезпечення має спиратися на багатокритеріальну систему показників.

У науковій літературі можна виділити кілька основних підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення підприємства. Ресурсний підхід акцентує увагу на наявності та структурі інвестиційних ресурсів. У межах цього підходу аналізується співвідношення власних, залучених і позикових джерел фінансування, достатність ресурсів для реалізації інвестиційних програм, рівень фінансової незалежності та можливість залучення додаткового капіталу. Перевагою ресурсного підходу є простота застосування, оскільки він базується переважно на даних фінансової звітності. Його обмеження полягає в тому, що він не дає повної відповіді на питання, наскільки ефективно використовуються інвестиційні ресурси.

Результативний підхід орієнтований на оцінювання наслідків інвестування. У його межах досліджується вплив інвестицій на прибутковість, рентабельність, продуктивність, обсяг виробництва, рівень витрат та інші результати діяльності підприємства. Для виробничої сфери цей підхід має суттєве значення, оскільки інвестиційні рішення повинні покращувати економіку виробництва, знижувати собівартість, підвищувати якість і забезпечувати стабільність операційної діяльності. Разом з тим результативний підхід не завжди дозволяє оцінити потенціал подальшого розвитку, особливо якщо підприємство має обмежені ресурси, але значні перспективи модернізації.

Системний підхід розглядає інвестиційне забезпечення як сукупність взаємопов'язаних елементів: ресурсів, джерел фінансування, механізмів управління, проєктів, результатів і зовнішніх умов. Його перевага полягає у здатності поєднати фінансові, виробничі, організаційні та ринкові аспекти. Для виробничих підприємств системний підхід є найбільш придатним, оскільки інвестиції одночасно

впливають на виробничу базу, витрати, якість, персонал, збут і конкурентні позиції.

Стратегічний підхід передбачає оцінювання інвестиційного забезпечення з позиції довгострокових цілей підприємства. У межах цього підходу важливо встановити, чи відповідають інвестиційні рішення стратегії розвитку, чи забезпечують вони підвищення конкурентоспроможності, чи створюють основу для технологічного оновлення та розширення ринкових можливостей. Для виробничих підприємств стратегічний підхід має важливе значення, оскільки модернізація обладнання, автоматизація процесів і впровадження енергоощадних технологій часто потребують тривалого періоду реалізації та повернення вкладень.

Ризик-орієнтований підхід передбачає врахування ризиків, які супроводжують інвестиційну діяльність. Для виробничої сфери такими ризиками є зміна цін на сировину, коливання валютного курсу, подорожчання енергоносіїв, затримки постачання обладнання, нестабільність попиту, технологічні збої та ризики недосягнення запланованого ефекту. Включення ризиків до системи оцінювання дозволяє підвищити обґрунтованість інвестиційних рішень і зменшити ймовірність неефективного використання ресурсів [5; 8].

Оскільки кожен із підходів має як переваги, так і обмеження, для оцінювання інвестиційного забезпечення виробничого підприємства доцільно використовувати інтегрований підхід. Його сутність полягає у поєднанні аналізу ресурсної бази, результативності інвестицій, стратегічної відповідності, технічного стану активів і ризиків. Такий підхід дозволяє перейти від фрагментарної оцінки до комплексної діагностики інвестиційної спроможності підприємства.

Комплексність оцінювання інвестиційного забезпечення виробничого підприємства визначається необхідністю одночасного врахування фінансових, виробничих, технічних та ринкових показників. Для підприємств виробничої сфери особливого значення набувають не лише показники прибутковості або ліквідності, а й характеристики стану основних засобів, рівня технологічного оновлення, енергоємності виробництва та ефективності використання виробничих ресурсів. Основні особливості оцінювання інвестиційного забезпечення підприємств виробничої сфери наведено у табл. 3.

Практична реалізація інтегрованого підходу потребує формування системи показни-

Таблиця 2

**Методичні підходи до оцінювання інвестиційного забезпечення підприємства
виробничої сфери**

Підхід	Зміст	Переваги	Обмеження
Ресурсний	Оцінювання обсягу, структури та джерел формування інвестиційних ресурсів	Дає змогу визначити фінансову базу інвестування	Не показує результативність використання ресурсів
Результативний	Оцінювання впливу інвестицій на фінансові та виробничі результати	Дозволяє оцінити фактичний ефект від вкладень	Не завжди враховує майбутній потенціал розвитку
Системний	Розгляд інвестиційного забезпечення як сукупності взаємопов'язаних елементів	Забезпечує комплексність аналізу	Потребує значного обсягу інформації
Стратегічний	Оцінювання відповідності інвестицій цілям бізнесу	Орієнтує інвестиції на розвиток	Потребує прогнозних оцінок
Ризик-орієнтований	Оцінювання інвестицій із урахуванням ризиків	Дозволяє зменшити помилкових рішень	Ускладнює методику розрахунків

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 2; 6; 10]

Таблиця 3

**Особливості оцінювання інвестиційного забезпечення
підприємств виробничої сфери**

Характеристика	Зміст	Вплив на оцінювання
Капіталомісткість	Значні витрати на обладнання, модернізацію, реконструкцію та запуск виробничих проєктів	Необхідність аналізу структури фінансування
Технологічна залежність	Результати діяльності залежать від стану обладнання та рівня технологій	Врахування технічних показників і потреби в оновленні
Вплив на собівартість	Інвестиції змінюють рівень витрат на одиницю продукції	Оцінювання економії ресурсів та операційного ефекту
Орієнтація на якість	Модернізація впливає на стабільність якості та відповідність стандартам	Врахування показників браку, стандартів і контролю якості
Тривалий інвестиційний цикл	Проєкти потребують часу на закупівлю, монтаж, запуск і вихід на планову потужність	Використання методів дисконтування
Ринкова залежність	Ефективність вкладень залежить від попиту і конкуренції	Поєднання інвестиційного та маркетингового аналізу

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 5; 6; 10]

ків. Для виробничого підприємства доцільно виділяти кілька груп показників: показники структури інвестиційних ресурсів, фінансової стійкості, інвестиційної активності, ефективності інвестицій, технічного стану основних засобів і виробничої результативності.

До показників структури ресурсів належать коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової залежності, частка власного капіталу у фінансуванні активів, частка позикового капіталу та співвідношення власних і залучених ресурсів. Ці показники дозволяють оцінити, наскільки

підприємство є фінансово незалежним і чи має воно можливість фінансувати інвестиційні проєкти за рахунок власних або зовнішніх джерел.

Показники фінансової стійкості та ліквідності характеризують здатність підприємства підтримувати платоспроможність під час реалізації інвестиційних проєктів. До них належать коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт фінансової стабільності, рівень забезпеченості оборотними активами та структура зобов'язань. Для виробничого під-

приємства ці показники особливо важливі, оскільки інвестиційні проекти часто потребують значних одноразових витрат і можуть тимчасово збільшувати фінансове навантаження.

Показники інвестиційної активності відображають інтенсивність вкладення коштів у розвиток. До них належать обсяг капітальних інвестицій, частка капітальних інвестицій в активах, співвідношення капітальних інвестицій та амортизаційних відрахувань, приріст незавершених капітальних інвестицій, частка інвестицій у модернізацію обладнання. Ця група показників дозволяє встановити, чи спрямовує підприємство ресурси на оновлення виробничої бази або лише підтримує поточну діяльність.

Показники технічного стану основних засобів мають особливе значення для виробничої сфери. До них належать коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття, залишкова вартість основних засобів, динаміка первісної вартості та рівень модернізації активів. Якщо підприємство має високий рівень зносу основних засо-

бів, це обмежує його виробничу спроможність і підвищує потребу в інвестиціях.

Показники ефективності інвестицій дозволяють визначити економічну доцільність реалізації проектів. До базових показників належать термін окупності інвестицій, рентабельність інвестицій, чиста теперішня вартість, внутрішня норма дохідності та індекс прибутковості. Статичні методи є простішими, однак не враховують зміну вартості грошей у часі.

Для виробничих підприємств застосування динамічних методів є особливо важливим, оскільки модернізаційні проекти часто мають тривалий період реалізації. Оновлення обладнання, запуск нової технологічної лінії або впровадження енергоощадних технологій потребують не лише початкових вкладень, а й часу на монтаж, тестування, навчання персоналу та вихід на планову потужність. Тому оцінювання таких проектів без урахування фактора часу може призвести до завищення або заниження їх реальної ефективності.

Оцінювання інвестиційного забезпечення виробничого підприємства має враховувати

Таблиця 4

**Система показників оцінювання інвестиційного
забезпечення виробничого підприємства**

Група показників	Показник	Формула / зміст	Значення для оцінювання
Структура ресурсів	Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Активи	Оцінює фінансову незалежність
Структура ресурсів	Коефіцієнт фінансової залежності	Залучений капітал / Активи	Визначає залежність від зовнішніх джерел
Фінансова стійкість	Поточна ліквідність	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	Оцінює платоспроможність
Інвестиційна активність	Частка капітальних інвестицій	Капітальні інвестиції / Активи	Характеризує рівень вкладень у розвиток
Технічний стан	Коефіцієнт зносу	Знос / Первісна вартість основних засобів	Визначає рівень фізичного старіння активів
Технічний стан	Коефіцієнт придатності	Залишкова вартість / Первісна вартість	Оцінює технічну спроможність виробничої бази
Ефективність інвестицій	ROI	Прибуток / Інвестиції * 100	Оцінює прибутковість вкладень
Ефективність інвестицій	NPV	Дисконтовані потоки – інвестиції	Визначає економічну доцільність проекту
Виробнича результативність	Енергоємність продукції	Витрати енергії / Обсяг виробництва	Показує вплив інвестицій на витрати
Виробнича результативність	Рівень браку	Обсяг браку / Загальний випуск	Відображає вплив інвестицій на якість

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 5; 6]

не лише фінансовий результат, а й виробничий ефект. Наприклад, інвестиції в нове обладнання можуть не одразу забезпечити різке зростання прибутку, але вони можуть зменшити брак, скоротити простої, знизити енергоємність, підвищити якість продукції та створити передумови для виходу на нові ринкові сегменти. Тому методика оцінювання повинна охоплювати як прямі економічні результати, так і непрямі ефекти.

Важливою частиною оцінювання є аналіз інформаційного забезпечення. Для якісної діагностики підприємство має використовувати фінансову звітність, управлінську звітність, виробничі звіти, дані про стан обладнання, інформацію про витрати на ремонт, рівень браку, простої, завантаження потужностей, потреби у сировині, енергоспоживання та ринковий попит. Недостатність або фрагментарність інформації знижує якість інвестиційних рішень і підвищує ризик неефективного використання ресурсів.

Оцінювання інвестиційного забезпечення доцільно проводити за послідовною логікою. На першому етапі визначаються цілі оцінювання та інвестиційні потреби підприємства. На другому етапі формується інформаційна база. На третьому етапі розраховуються фінансові, виробничі та технічні показники. На четвертому етапі здійснюється оцінка ефективності потенційних або реалізованих проєктів. На п'ятому етапі визначаються ризики та обмеження. На шостому етапі формуються управлінські висновки та напрями підвищення інвестиційної спроможності.

Практичний досвід провідних виробничих компаній показує, що результативне інвестиційне забезпечення базується на довгостроковому плануванні модернізації, постійному оновленні технологічної бази, контролі якості, енергоефективності та використанні сучасних методів оцінювання проєктів. Зокрема, виробники керамічної плитки та покриттів інвестують у цифрове декорування, автоматизацію виробничих ліній, зниження енерговитрат, розширення форматів продукції та вдосконалення логістики [17; 18; 19].

Для українських виробничих підприємств найбільш доцільною є модель інвестиційного забезпечення, яка поєднує внутрішні ресурси підприємства, позикове фінансування, державну підтримку, грантові можливості та інвестиції партнерів. Водночас вибір джерел фінансування має залежати від масштабу проєкту, рівня ризику, очікуваної окупності,

фінансової стійкості підприємства та стратегічної важливості інвестиційного напрямку.

З урахуванням викладеного, методичний підхід до оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку виробничого підприємства має включати такі блоки: оцінювання фінансової бази інвестування; аналіз джерел фінансування; оцінювання інвестиційної активності; діагностику технічного стану основних засобів; оцінювання ефективності інвестиційних проєктів; аналіз виробничого ефекту; оцінювання ризиків; формування управлінських висновків. Саме така послідовність дозволяє визначити реальний рівень інвестиційної спроможності підприємства та обґрунтувати напрями його розвитку.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано, що інвестиційне забезпечення розвитку підприємства виробничої сфери є комплексною управлінською системою, яка охоплює формування, залучення, розподіл і використання інвестиційних ресурсів з метою модернізації виробничої бази, підвищення ефективності діяльності та забезпечення довгострокового розвитку. Для виробничих підприємств інвестиції мають особливе значення, оскільки вони безпосередньо впливають на технічний стан основних засобів, продуктивність обладнання, якість продукції, рівень витрат і конкурентоспроможність. Встановлено, що оцінювання інвестиційного забезпечення доцільно здійснювати на основі інтегрованого підходу, який поєднує ресурсний, результативний, системний, стратегічний і ризик-орієнтований підходи. Такий підхід дозволяє уникнути однобічності аналізу та сформулювати повніше уявлення про інвестиційну спроможність підприємства. Запропоновано систему показників оцінювання, яка включає фінансові, інвестиційні, технічні та виробничі індикатори. Особливого значення для виробничих підприємств набувають коефіцієнти зносу та придатності основних засобів, частка капітальних інвестицій, рентабельність інвестицій, чиста теперішня вартість проєктів, показники енергоємності, продуктивності та якості продукції.

Перспективи подальших досліджень полягають у практичному застосуванні запропонованого підходу до оцінювання інвестиційної спроможності конкретного виробничого підприємства, визначенні його інвестиційних обмежень і розробленні управлінських рішень щодо підвищення ефективності інвестиційного забезпечення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент : підручник. Київ : Ніка-Центр, 2014. 448 с.
2. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні : монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 392 с.
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 №1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 24.03.2026).
4. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 368 с.
5. Brealey R., Myers S. Principles of Corporate Finance. New York : McGraw-Hill, 2019. 976 p.
6. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 376 с.
7. Sharpe W. Investments. New Jersey : Prentice Hall, 2014. 960 p.
8. Samuelson P. Economics. New York : McGraw-Hill, 2010. 744 p.
9. Porter M. Competitive Advantage. New York : Free Press, 2008. 592 p.
10. Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні» від 17.12.2020 №1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 25.03.2026).
11. World Bank. Ukraine Economic Update 2025. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/publication/economic-update> (дата звернення: 28.03.2026).
12. OECD. Investment Policy Perspectives 2024. Paris : OECD Publishing, 2024. 312 p.
13. UNIDO. Industrial Development Report 2024. Vienna : United Nations Industrial Development Organization, 2024. 428 p.

REFERENCES:

1. Blank, I. O. (2014) *Investytsiinyi menedzhment* [Investment Management]. Kyiv: Nika-Tsentr. (in Ukrainian)
2. Peresada, A. A. (2006) *Investytsiinyi protses v Ukraini* [Investment Process in Ukraine]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
3. *Zakon Ukrainy "Pro investytsiynu diialnist"* (1991). [Law of Ukraine "On Investment Activity"] No. 1560-XII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua> (Accessed: 24 March 2026). (in Ukrainian)
4. Illiashenko, S. M. (2015). *Innovatsiinyi menedzhment* [Innovation Management]. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury. (in Ukrainian)
5. Brealey, R., & Myers, S. (2019). Principles of Corporate Finance. New York: McGraw-Hill.
6. Maiorova, T. V. (2018). *Investytsiina diialnist* [Investment Activity]. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury. (in Ukrainian)
7. Sharpe, W. (2014). Investments. New Jersey: Prentice Hall.
8. Samuelson, P. (2010). Economics. New York: McGraw-Hill.
9. Porter, M. (2008). Competitive Advantage. New York: Free Press.
10. *Zakon Ukrainy "Pro derzhavnu pidtryмку investytsiinykh proiektiv iz znachnymy investytsiamy v Ukraini"* (2020). [Law of Ukraine "On State Support for Investment Projects with Significant Investments in Ukraine"] No. 1116-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua> (Accessed: 23 March 2026). (in Ukrainian)
11. World Bank. (2025). Ukraine Economic Update 2025. Available at: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/publication/economic-update> (Accessed: 28 March 2026)
12. OECD. (2024). Investment Policy Perspectives 2024. Paris: OECD Publishing.
13. UNIDO. (2024). Industrial Development Report 2024. Vienna: United Nations Industrial Development Organization.

Дата надходження статті: 24.06.2026

Дата прийняття статті до публікації: 04.08.2026

Дата публікації статті: 11.08.2026